

● POVEZOVANJE PEKARSTVA V LJUBLJANI

DRUŽBENO EKONOMSKA UPRAVIČENOST

● 10. kongres ZSS in mi

Miro Vujinovič, ZG Ljubljana-Moste:

»Samoupravni sporazumi na ravni sozda ali delovne organizacije ne smejo biti sestevke pravilnikov posameznih tozdov, temveč osnova, ki dopušča pravilnikom upoštevanje specifičnosti, spreminjanja in prilagajanja.«

● SATURNUS

Proizvodnja in znanost

Prizadevanje, da bi embalaža za prehranske proizvode dosegala kvaliteto, ki bi se lahko merila s tisto v razvitejših državah, je vodilo Saturnus k sodelovanju z več jugoslovanskimi fakultetami in znanstvenimi inštituti. To sodelovanje traja že vrsto let, v zadnjem času pa dobiva še nove razsežnosti. Gre za obliko neposrednega povezovanja med visokim šolstvom in proizvodnjo, katerega pobudnik je bil prav Saturnus kor proizvajalec prehranske embalaže. Že leto dni omogoča Saturnus bodočim živilskim tehnologom, ki študirajo na ljubljanski biotehnični fakulteti, da opravljajo vaje v njihovem laboratoriju in se tako približe seznanijo s tehnologijo embalaranja hrane.

25. oktobra so se profesorji štirih jugoslovanskih fakultet, dr. Crnčević, dr. Čiković, dr. Curaković in dr. Cegan, sestali s strokovnjaki iz Saturnusa. Njihov cilj je bil na temelju doslej pridobljenega znanja pripraviti za vse jugoslovanske fakultete enoten učbenik o embalaži. Oblikovati želijo stalno posvetovalno skupino znanstvenikov s fakultet in strokovnjakov iz proizvodnje, ki bi si nenehno prizadevala za razvoj na tem področju in ustrezno dopolnjevala učbenik. Predstavniki fakultet želijo zbuditi zanimanje za tak program tudi pri drugih proizvajalcih embalaže.

VITA CAJNKO

● AKTIV ŽENA — ZADRUŽNIC

Strokovna ekskurzija

Prejšnji mesec je TZO Dobrunje organizirala za aktiv žena zadržnic strokovno ekskurzijo na Slovensko Koroško.

Zadržnice so si pod strokovnim vodstvom ogledale razstavo domače in umetnostne obrti v Slovenji Gradu ter krajši film o prejšnjih takih razstavah pri njih. Pod vodstvom pospeševalcev iz PZO Prevalje so si ogledale rojstno hišo Prežihovega Voranca, ki je najbolj avtentično opisoval ljudi in njihovo življenje na tem koščku Slovenije, ter primere kmečkega turizma v vasi Santanel. Tamkajšnji kmetje so modernizirali svoje kmetijstvo in se usposobili za dopolnilno dejavnost na kmetijah. V krajšem pogovoru so razložili svoje probleme in težave pa seveda tudi uspehe, ki jih dosegajo.

Ob povratku so si žene ogledale še Titovo Velenje. Skupna ugotovitev vseh udeleženk je bila, da si želijo tudi naprej spoznavati dosežke razvoja naše domovine, pri čemer dobijo tudi same mnoge ideje za izboljšanje v okviru svoje proizvodnje.

JU

Že lani so družbenopolitične organizacije in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljana dale pobudo za povezovanje pekarn v Ljubljani. Letos so začeli konkretno preučevati možnosti za sodelovanje vseh treh največjih pekarn v Ljubljani: tozdov Pekarna Bežigrad, Pekarna Center in Pekarna Ljubljana. Oblikovana je bila ustrezna komisija, ki je pripravila ekonomski elaborat o združevanju pekarstva v Ljubljani.

Družbenoekonomska upravičenost je podana z naslednjimi elementi: — smotrnejša bi bila izraba zmogljivosti in delitev proizvodnega programa ter zagotavljanje z družbenim dogovorom dogovorjene količine osnovnih vrst kruha potrošnikom. Proizvodni programi vsake pekarnice bi bili usklajeni z zmogljivostmi vseh peči, ob upoštevanju najracionalnejšega izkoriščanja le-teh. S tem pa bi bilo poleg drugega dano jamstvo za kvalitetnejše vrste kruha, kar bi bilo v korist potrošnikov; — racionalizirana bi bila do-

stava kruha, s čimer bi bili za okrog 15% zmanjšani prevozni stroški kar bi v sedanjem položaju pomenilo velik prispevek k zmanjšanju porabe energije, k stabilizaciji;

— investicijska gradnja oziroma obnova pekarn bi bili mnogo smotrnejše usklajeni s proizvodnim programom, predvsem pa neprimerno racionalnejši, ker bi oboje lahko usklajevali po dejanskih razvojnih potrebah pekarstva v Ljubljani;

— zaradi boljšega izkoriščanja zmogljivosti in racionalnejša poslovanja bi bila podana tudi večja ekonomska in racionalna varnost za vse zaposlene delavce. Bolje pa bi lahko v taki združeni obliki usmerjali stro-

kovnjake, kar bi brez dvoma prispevalo k uspešnejšemu poslovanju in tudi boljši oskrbljenosti tržišča z vrstami in kvalitetami kruha, ki jih občani želimo;

— v okviru združene organizacije bi bilo lažje in racionalnejše reševati tudi razvojne programe pekarstva v celoti.

Vse dosedanje razprave tako v družbenopolitičnih organizacijah kot skupnostih so to pobudo podprle. Tudi družbenopolitične organizacije v tozdih so bile mnenja, da bi nova oblika organiziranosti pekarstva pomenila korak naprej v njihovem razvoju: delavci bi imeli večjo ekonomsko-socialno varnost, občani pa zagotovljeno boljše oskrbo.

Dosedanji pogovori z delavci v ozdih kažejo, da le-ti zelo pozitivno ocenjujejo vsa dosedanja prizadevanja in da bodo referendumu uspeli, tako da bo nova organiziranost pekarstva v Ljubljani začela že v začetku novega leta. To pa najbrž želimo tudi vsi potrošniki. JU

● PETA SEJA PREDSEDSTVA OBČINSKEGA SVETA ZS

Prilagoditi se novim ukrepom

Delegati predsedstva občinskega sveta ZS so se sestali na 5. redni seji 27. oktobra in največ časa namenili razpravi o osnutku resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana mesta Ljubljana za obdobje 1981—85 v letu 1983 in osnutku družbenega dogovora o prednost-

nem vrstnem redu območij za stanovanjsko graditev v obdobju 1986—1995 na območju ljubljanskih občin.

Plan mesta Ljubljana je bil primerjalno obdelan s planom naše občine, s tem da so delegati imeli največ pripomb na tiste dele osnutka o

planu, ki govori o trgovini in s tem v zvezi o preskrbi, o stanovanjski politiki in gradnji stanovanjskih sosesk z vsemi najnujnejšimi spremljajočimi infrastrukturnimi objekti, o preskrbi z energijo, o tem, da moramo obrzati termiske roke gradnje objektov iz III. samoprispevka, da je treba za raziskovalno delo uvesti stimulativni način nagrajevanja itd.

Glede stanovanjske gradnje so bili delegati predsedstva obveščeni o tem, da bodo v naši občini do konca tega srednjeročnega obdobja zgradili okrog 3.300 stanovanj, kar je manj, kot smo sprva planirali, in en samski dom za Gradisove delavce, ki bo zgrajen v drugi fazi Fužin. V obdobju 1986—1995 imamo možnosti zgraditi od 4000 do 5000 stanovanj, vendar so to skrajne možnosti v naši občini, ker prostorsko ni drugih zadiljivih površin.

Razprava je tekla tudi o novih ukrepih zveznega izvršnega sveta in o tem, kako se bodo le-ti odrazili na možnosti gospodarjenja ter uvožno-izvožno naravnost močunskega gospodarstva. C. PAVLIN

● GEOLOŠKI ZAVOD LJUBLJANA

Tanzanijski geologi na specializaciji

Geološki zavod Ljubljana (GZL) je v okviru programa sklada solidarnosti z neuvrščeniimi državami in državami v razvoju iz Beograda ter zavoda za znanstveno sodelovanje SR Slovenije in Ljubljane prevzel štirimesečno specializacijo tanzanijskih geologov.

V prvem delu specializacije so se tanzanijski geologi seznanili predvsem s splošnim aspektom raziskovanja mineralnih in energetskih surovin, v drugem delu pa se bodo specializirali za delo na posameznih področjih, in sicer na področju raziskav rudnih nahajališč, izdelovanja laboratorijskih analiz in programiranja del, na področju raziskav urana in industrijskih mineralov ter na področju geomehanskih raziskav in možnostmi izkoriščanja pitne, mineralne in termalne vode.

Najiminentnejši strokovnjaki in doktorji znanosti GZL izvajajo teoretični del specializacije tanzanijskih geologov v kabinetu in praktično delo na terenu. Pri spoznavanju raziskovalnih metod tanzanijski geologi neposredno sodelujejo tako pri delu kot pri posameznih procesih in metodah raziskovanja. Seznanili so se še z metodami raziskovanja nemetalnih mineralnih surovin: glin, premoga, okrasnega kamna in gradbenega materiala; z raziskovanjem kaolina; z geomehanskim raziskovanjem kot tudi z metodami raziskovanja radioaktivnih mineralnih surovin. Obiskali so več rudnikov in številne kamnolome v Sloveniji. Sodelovali so pri terenskem delu ekipe GZL za regionalno geološko kartiranje. Med svojim bivanjem v Ljubljani

so obiskali tudi inštitut Jozefa Štefana in univerzo Edvarda Kardelja. Poleg strokovnega dela pa so mladi tanzanijski spoznali tudi številne kulturne in športne prireditve ter turistične znamenitosti Slovenije. H. Š.

● AKTIV NOVINARJEV NAŠIH TOVARNIŠKIH GLASIL

NA DOBRI POTI

Aktiv novinarjev — organizatorjev obveščanja in urednikov glasil, katerih ozdi imajo sedež v naši občini — deluje v okviru našega občinskega sveta ZS.

Zapisi smo: deluje — in to zanj res velja. Člani se sestajajo mesečno, vsakokrat v eni izmed delovnih oziroma temeljnih organizacij, na dnevnih redih pa so redne točke: seznanitev z gostitelji in z oblikami, vsebino ter problemi obveščanja pri njih; mesečne aktualnosti — dogovor, kaj vključiti v zasnovo vsebine za številko, ki je v pripravi; strokovni pogovor, na katerega vedno povabijo kakega zanimivega gosta.

41. redna seja aktivna je bila prejšnji mesec v SCT tozdu Strojni inženiring, ki skrbi za načrtovanje, razvoj in prodajo izdelkov vseh tozdov strojegradske SCT (iz naše občine za tozda Mehanični obrati s Kavčičeve

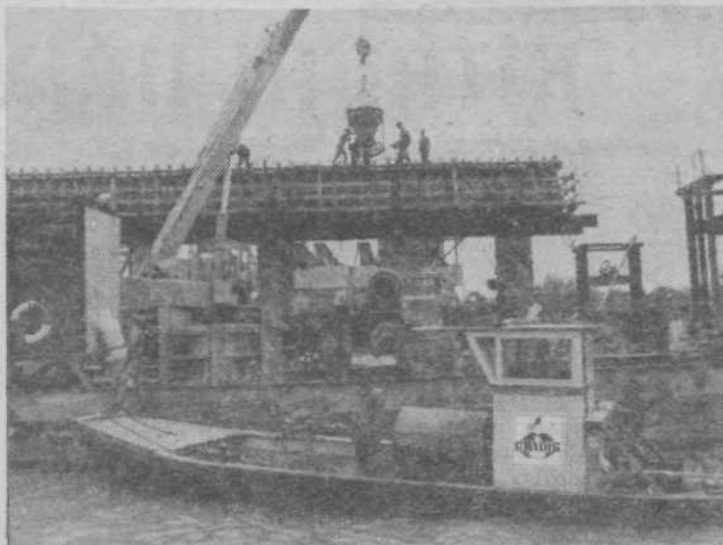
in Elektroobnova iz Polja). Predstavitev informiranja v SCT — delovni organizaciji, v kateri je zaposlenih prek sedem tisoč delavcev, od tega ok. dva tisoč v inozemstvu — je bila še posebno zanimiva, saj so se mnoga vprašanja prisotnih nanašala na informiranje delavcev v tujini in na to, kako jim, glede na obseg njihovega časopisa, uspeva dobiti dovolj dopisnikov, dosegati branost in odzivnost, ob tem pa izlučiti teme, ki so zanimive in skupne za delavce na kateremkoli domačem ali tujem gradbišču.

Na strokovno temo: osnutek zakona o javnem obveščanju, so imeli navzoči nekaj pripomb oziroma predlogov za dopolnitev. Uvodno obrazložitev je podal Matjaž Kek, sodelavec odbora za obveščanje in politično propagando pri RS ZSS.

Člani aktivna so na tej seji vključili v svoje vrste novega člana: s pravkar izdano številko in napovedanim rednim izhajanjem se je glasilom OZD v naši občini znova pridružila Izolirka. Pa še zanimivost: uredništvo Naše skupnosti se je dogovorilo s predstavniki SCT, da bo odslej med pošto, namenjeno njihovim delavcem v tujino, vsakih 14 dni tudi po nekaj svežih izvodov njihovega časopisa!

In končno: tudi 42. seja tega aktivna je že sklicana. Na vrsti je Saturnus; med mesečnimi aktualnostmi so teme: stabilizacijski ukrepi, delovni čas in uresničevanje samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja; v strokovnem delu pa pogovor z odgovornim urednikom Pavlihe Bogdanom Novakom o njih programski zasnovi in uredniški politiki.

Najbrž le redkokat-ri aktiv novinarjev iz združenega dela v Sloveniji v svojem letnem poročilu lahko omenja tudi redno udeležbo na sestankih ter pestro in tvorno delo članstva. Za naš aktiv, ki je poglobljeno poročal o svojem delu ob mandatni zamenjavi članov občinskega sveta ZS, lahko — po aktivnosti sodeč — zapišemo, da je skrb sindikata za sprotno obveščanje in dobro obveščeno na dobri osnovi in na dobri poti. G. B.

Gradis gradi v Iraku drugi most na reki Tigris (Fotoarhiv Gradisov vestnik)

● ZA DELO V TUJINI SO POTREBNE ENOTNOST, STROKOVNOST IN ORGANIZIRANOST

Gradis v tujini

Zaradi omejevanja investicij pri nas doma je izvoz edini izhod za večino delovnih organizacij, še zlasti za gradbeništvo. Zato številne slovenske gradbene delovne organizacije skušajo zadnjih nekaj let dobiti delo v tujini — celo ne da bi bile najbolj pripravljene na to. Tudi (ne)uspehi so temu primerni. Sedaj pa mora biti že vsakomur jasno, da v tujini ne cvetijo rožice, da je treba trdo delati ter nastopati enotno, strokovno in organizirano.

Gradis, največja slovenska gradbena delovna organizacija, nastopa na tujih tržiščih že skoraj 20 let, zadnjih pet let vse intenzivneje. Sedaj ima v tujini dve delovni enoti: v ZR Nemčiji in v Iraku. V ZR Nemčiji so bile zgrajene industrijske hale v Hoechstu, cementni silosi v Wetzlanu, industrijski objekti Honeywella v Höpffenheimu, upravno poslopje nemške nacionalne banke v Frankfurtu itd. Vse te uspehe je Gradis dosegel v sodelovanju z največjim evropskim gradbenim podjetjem Philipp Holzmann iz Frankfurta.

Gradisovi delavci pa so delali tudi v Franciji, Avstriji, Libiji in lani tudi v Italiji, kjer so dosegli izredne reference, saj so v kar najkrajšem roku na potresnem območju italijanskega jurga zgradili 100.000 kvadratnih metrov stanovanjskih površin v montažnih hišah.

Pred štirimi leti je Gradis naredil tudi prve korake na irako tržišče: v Amari je zgradil most z vsemi priključki na reki Tigris. Sedaj Gradisovi nadaljujejo z deli na jugu Iraka, skoraj na Sat el Arabu, kjer gradijo most s priključki v Qurni. Oba mostova predstavljata del bodoče transiraške cestne povezave od juga proti severu.

Gradis pa sodeluje tudi pri velikem nastopu slovenske gradbene operative v Iraku skupaj z ljubljansko delovno organizacijo

Slovenija cešte-Tehnika, mariborskim Konstruktorjem, Primorjem iz Ajdovščine in ljubljanskim IMP kot izvajalcem instalacij. Za tako velika dela je tudi eno tako podjetje, kot sta npr. Gradis ali Slovenija cešte-Tehnika premalo in zato je enoten nastop več podjetij na dohodkovnih odnosih več kot nujen. Glede na intenziteto del je sedaj v Iraku že vsak deseti delavec Gradisa, to število pa se bo še povečalo.

Kljub doseženim uspehom v Gradisu ne sedijo križem rok. Raziskujejo tudi druga tržišča in v kratkem se lahko zgodi, da bo Gradis prisoten tudi v Sovjetski zvezi, Libiji, Nigeriji ali drugje. Predvsem je zanimiva Nigerija kot najbogatejša afriška država, kjer je Gradis ustanovil mešano jugoslovansko-nigerijsko družbo Gradis Ltd. in kjer so široke možnosti za vključitev Gradisove gradbene opreme in tehnologije, ki je na zaviljivi ravni.

Vsi uspehi v tujini so bili doseženi z veliko truda in naporov vseh, ki pri tem poslu sodelujejo. Konkurenca na tujem je zelo ostra in neumljena. Uspešno lahko nastopajo le močna in velika podjetja ali več podjetij skupaj, ki so dobro organizirana, imajo dovolj strokovnjakov in mehanizacije, uporabljajo najsoodobnejšo tehnologijo in odgovorno gospodarijo. C. P.

Naši Španci v boju za mir

(Nadaljevanje s 1. strani)

Tako bodo potrjevali svoj boj tudi kot komunisti in borci za mir, borci proti brezglavi oboroževalni tekmi velikih sil, proti zlu vseh oblik in vsebin. Tega dne so iz tiskarne prišli tudi prvi izvodi brošure Slovinci, španski borci, 32. zvezka zbirke Spomeniki delavskega revolucionarnega gibanja in NOB na Slovenskem. Predstavil ga je odgovorni urednik Janko Liška.

Drugi dan — 22. oktobra, na dan obletnice ustanovitve internacionalnih brigad v Španiji — so dopoldne na skupščini v KD Španski borci obravnavali svojo problematiko, z vso zaskrbljenostjo ocenili sedanji položaj v svetu ter se zavzeli za mir in raz-

rožitev, za obrambo svobode in demokracije. Po skupščini so položili venca pred grobnico narodnih herojev in na grob Aleša Beblerja, ki je bil deset let predsednik njih združenja. Po popoldanski kulturni proslavi v domu jih je v prostorih SML sprejel predsednik MK ZKS Jože Smole.

Zadnji dan so se španski borci ogledali gradnjo PST in vevsko papirnico kot pomembno organizacijo boja za delavske pravice že pred vojno, vojaško gimnazijo Franc Rozman-Stane, vojašnico Bratstva in enotnosti in Cankarjev dom. Tridnevni obisk je prehitro minil v tovariškem, prijateljskem ozračju. Nadvse zadovoljni so se španski borci poslovili od nas. AM - JK

Španski borci so si na obisku v vevski papirnici ogledali tudi proizvodne prostore. (Slikal: Marjan Pencar)